

mohou odkazovat některé prameny z 15. až 17. století zmiňující opravy kostela po častých požárech (Dědková 2002, 509). Opět byly doloženy středověké základové sokly, avšak v mnohem větším množství. Nově objevená stavební fáze částečně využila těchto soklů, které však byly výrazně posílené, pravděpodobně aby unesly vyšší budovu. Jestli stavba respektovala obrysy staršího chrámu také na ostatních světových stranách, není aktuálně známo. Nejvýraznější zjištěnou změnou oproti starší fázi byla přístavba v prostoru dnešní boční kaple. Z lodě vybočovala ve stejné šířce jako ta dnešní, ale její hloubka nedosahovala ani dvou metrů. Zmínky o výše uvedených požárech potvrzují výrazné popelovité vrstvy na obou stranách základů.

K této stavební fázi se váže i nález tří hrobů, které byly nalezeny při jižní stěně. Hroby byly prosté, bez průvodních předmětů. Výjimkou byl hrob 2023/1 – zde ležel jedinec ve velké šestiboké dřevěné rakvi (ta se nedochovala, tvar a rozměry byly určeny na základě otisku v půdě) a na rukou měl dva zlaté prsteny s očkem; předběžným určením vsazených kamenů bylo zjištěno, že jde o smaragd a spinel. Výzkum dále doložil dlažbu z rezných keramických dlaždic, kterou je na základě zde nalezené drobné stříbrné mince možné datovat na přelom 17. a 18. století. Zřejmě jde o nejstarší pochozí plochu aktuálního kostela.

Výzkum farního kostela bude pokračovat i v následujících letech.

Literatura

Dědková, L. 2002: Stavební památky do roku 1850. In: V. Nekuda (ed.):

Okres Vsetín. Rožnovsko, Valašskomeziříčsko, Vsetínsko. Valašské Meziříčí, Brno, Vsetín: Hvězdárna, Muzejní a vlastivědná společnost, Okresní úřad, 503–515.

Španihel, S. 2022: Valašské Meziříčí. *Přehled výzkumů* 63(2), 184.

Španihel, S. 2023: Valašské Meziříčí. *Přehled výzkumů* 64(2), 156.

Summary

The excavation at the parish church in Valašské Meziříčí (Vsetín District) led to the discovery of an early modern construction phase, burials and the oldest pavement of the current church.

Samuel Španihel

Valašské Meziříčí (k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)

Náměstí, parc. č. 111.

Novověk. Mariánský/morový sloup. Sonda. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.471781N, 17.971509E

V roce 2023 proběhla celková rekonstrukce sloupu Panny Marie, který stojí v severní polovině Náměstí (Mehešová 2002, 537). Tyto úpravy si vyžádaly provedení archeologického výzkumu. Po odstranění sochy, sloupu, podstavce a půdního pokryvu byl odhalen masivní kamenný sokl čtvercového tvaru o straně s délkou přibližně dvou metrů. Překvapením bylo, že mezi nahrubo otesanými kvádry se v pěti etážích soklu nacházely kamenné články z různých městských staveb. Nálezy představovaly směs renesančních a barokních architektonických prvků, přičemž většina z nich byla ve velmi dobrém stavu. Za zmínku stojí hlavně několik podstavců pro sochy (jeden z nich má dochovaný text zmiňující Františka ze Žerotína a na přední straně jeho rodový erb) a prakticky kompletně dochovaná ohrádka, která patrně rámovala sloup na jeho původním místě. Jeden z dílů je dokonce opatřen letopočtem – první tři číslice jsou 1, 6, 8 a poslední je pravděpodobně 9 (eventuálně 0). Dále se našlo několik tzv. balustrádových

kuželek, tedy drobných umělecky provedených sloupků, řetízkové ozdobné prvky a větší množství různých říms.

Pod samotným soklem se nacházela ještě speciální zahloubená konstrukce. Do jílovitého podloží bylo vyhloubeno 10 válcovitých jam o hloubce 100 až 120 cm a průměru 30 cm. V každé z těchto jam se nacházel fragment dřevěného kůlu. Povrch této konstrukce byl zpevněn valounovou dlažbou. Okraje jednotlivých jam byly v rámci této dlažby zachovány a hroty kůlů tak dosahovaly až do úrovně povrchu konstrukce. Teoreticky mohly být propojeny se spodkem soklu.

Literatura

Mehešová, O. 2002: Sochařství do konce 18. století. In: V. Nekuda (ed.):

Okres Vsetín. Rožnovsko, Valašskomeziříčsko, Vsetínsko. Valašské Meziříčí, Brno, Vsetín: Hvězdárna, Muzejní a vlastivědná společnost, Okresní úřad, 531–545.

Summary

During an excavation beneath the Marian column at the Valašské Meziříčí Square (Vsetín District), a foundation plinth consisting of various architectural elements was found, as well as a post-built structure embedded in the clay subsoil.

Samuel Španihel

Vavřinec (k. ú. Suchdol v Moravském krasu, okr. Blansko)

Kateřinská jeskyně, parc. č. 753/7.

Vrcholný středověk, pozdní středověk. Dílenský areál. Sonda. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Blanenska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.3607006N, 16.7102508E

Po prvních archeologických sondážích ve vstupu do jeskyně (Wankel 1871; Knies 1895) a záchraném archeologickém výzkumu před jeskyní, ve vstupu a v přední části vstupní chodby (Geislerová et al. 1986) se ve vnitřních prostorách staré Kateřinské jeskyně uskutečnila první sezóna archeologického výzkumu v roce 2022 (Vostrovská et al. 2022). Druhá sezóna byla realizována ve dnech 19. až 24. 6. 2023. Výzkumu předcházela detektorová prospekce, díky níž byla prokázána vysoká koncentrace mrazných střížků v prostoru bezejmenné chodby severovýchodně od sondy 2/2022. Výzkum v Ledové chodbě byl zaměřen na pleistocenní faunu a v bezejmenné chodbě se výzkum soustředil na

Obr. 87. Vavřinec. Severovýchodní profil sondy 2. Foto I. Vostrovská.

Fig. 87. Vavřinec. Northeastern profile of Test pit 2. Photo by I. Vostrovská.